

Ympäristölautakunta	§ 27	28.01.2021
Ympäristölautakunta	§ 34	11.02.2021

Hakemus luvanvaraisen toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta, Osuuskauppa Varuboden – OSLA Handelslag

815/60.601/2020

YMP 28.01.2021 § 27

Kokouksessaan 1.10.2020 § 142 Hangon kaupungin ympäristölautakunta myönsi Osuuskauppa Varuboden – OSLA Handelslag:lle ympäristöluvan polttonesteiden jakeluasematoiminnalle ABC-asemalla osoitteessa Santalantie 12, Hanko (Liite 1). Tähän lupapäätökseen Uudenmaan ELY-keskus on valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen hakenut muutosta (Liite 2).

Osuuskauppa Varuboden – OSLA Handelslag jätti 23.11.2020 ympäristölautakunnalle ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen hakemuksen luvanvaraisen toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta (Liite 3). Hakemus koskee edellä mainittua jakeluasematoimintaa.

Hakemuksen johdosta on kuultu valvontaviranomaisia ja lupapäätökseen muutosta hakenutta. Kuulemisten johdosta annettiin kolme lausuntoa (Liite 4). Uudenmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan että ympäristölupapäätöksessä toiminnalle ei ole annettu määräyksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä että lupahakemuksen puutteellisuuden takia luvan myöntämisedellytykset eivät ole täyttyneet eikä lupaa olisi tullut myöntää. Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta toteaa lausunnossaan että haettua aloittamislupaa ei tule myöntää, lausunnossa todetaan myös että valmiusnäkökulmasta ja koska kyse on tilapäisestä luvasta, luvan myöntämistä on huolellisesti harkittava. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos toteaa lausunnossaan, ettei puolla aloittamislupahakemusta sekä että pelastuslaitoksen polttoainehuolto tai huoltovarmuus ei vaarannu.

Osuuskauppa Varuboden – OSLA Handelslag antoi lausunnoista vastineensa 14.1.2021 (Liite 5). Yhteenvedon omaisesti voi todeta että vastineen viesti on selkeästi se, että haetun toiminnan aloittamisoikeuden myöntämisen edellytykset katsotaan täyttyvän.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) § 199 mukaan lupaviranomainen voi erikseen tehdystä hakemuksesta myöntää oikeuden aloittaa luvanvarainen toiminta muutoksenhausta huolimatta. Oikeus aloittaa toiminta voidaan myöntää seuraavin edellytyksin:

- aloittamisoikeuden myöntämiseen on oltava perusteltu syy,
- aloitusoikeuden myöntäminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi,
- hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle.

- Ympäristölupapäätös 1.10.2020 § 142
- Uudenmaan ELY-keskuksen valitus
- Hakemus luvanvaraisen toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta
- Lausunnot
- Hakijan vastine
- Pykälää ympäristönsuojelulaista

Ehdotus (Wahteristo)

Ympäristölautakunta hylkää Osuuskauppa Varuboden – OSLA Handelslag:n hakemuksen aloittaa luvanvarainen toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Päätöksen perustelut

1. Jotta oikeus aloittaa luvanvarainen toiminta muutoksenhausta huolimatta voidaan myöntää, hakijan on esitettävä tähän perusteltu syy. Koska luvanvaraisen toiminnan aloittamisoikeuden myöntäminen muutoksenhausta huolimatta on tavallaan poikkeusmenettelyä, tulee tämän syyn olla painava. Tällaista painavaa syytä hakija ei kuitenkaan ole esittänyt.
2. Ratkaistessaan Osuuskauppa Varuboden – OSLA Handelslag:n ympäristölupahakemuksen 1.10.2020 § 142 ympäristölautakunnalla oli esittelijän päätösehdotus lähtökohtanaan. Esittelijä oli päätösehdotustaan laatiessaan ottanut huomioon muun muassa ympäristönsuojelulain säännökset ja lain perustelut sekä vakiintuneen oikeuskäytännön. Tämän pohjalta hän tuli siihen johtopäätökseen ettei edellytyksiä haetun ympäristöluvan myöntämiselle ollut ja että täten ympäristölupahakemus tulisi hylätä. Ratkaistessaan lupahakemuksen ympäristölautakunta teki esittelijän päätösehdotuksesta poikkeavan päätöksen ja myönsi haetun ympäristöluvan. Tähän ympäristölautakunnan päätökseen Uudenmaan ELY-keskus on hakenut Vaasan hallinto-oikeudelta muutosta. Aikanaan hallinto-oikeus ratkaisee osaltaan onko ympäristölautakunnan päätös lainmukainen. Muutoksenhakumahdollisuus on esimerkiksi lakia valvoville viranomaisille hyvin tärkeä työkalu jolla reagoida, kun epäillään että päätös ei ole lainmukainen. Siksi toiminnan aloittamisoikeuden myöntäminen tekisi tässä tapauksessa muutoksenhaun hyödyttömäksi.
3. Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) § 15:ssä säädetään lupapäätöksen ratkaisuosan sisällöstä. Lupapäätöksen ratkaisuosan tulee muun muassa sisältää:
  - luvan myöntämisen edellytysten varmistamiseksi annettavat ja valvonnan kannalta tarpeelliset lupamääräykset,
  - määräykset sellaisista ympäristön pilaantumisen vaaraa ehkäisevistä toimenpiteistä, jotka liittyvät toiminnan käynnistämiseen, huoltoihin, vahinkoihin, väliaikaiseen toiminnan pysäyttämiseen ja lopulliseen toiminnan lakkauttamiseen, ja
  - määräykset toiminnan ja sen vaikutusten seurannasta ja tarkkailusta.
 Koska ympäristölautakunnan 1.10.2020 § 142 lupapäätöksestä puuttuu muun muassa lain edellyttämiä määräyksiä, asianmukaista polttoaineiden jakelutoimintaa ei selvästi puutteellisella ympäristöluvalla voi harjoittaa.
4. Toiminta, jolle ympäristölautakunnan 1.10.2020 § 142 myönsi

ympäristöluvan, voi esimerkiksi onnettomuustilanteessa aiheuttaa ympäristölle, tässä tapauksessa eteenkin pohjavedelle, laajamittaista ja mahdollisesti käytännössä jopa peruuttamatonta vahinkoa. Vakuutta, jolla ympäristö saatettaisiin ennalleen tällaisen vahingon jäljiltä, ei tästä syystä ole mahdollista määrittää.

Hakemuksen käsittelystä peritään Hangon ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 § mukainen käsittelymaksu (Muiden ympäristönsuojelulain mukaisten asioiden käsittely - Muun asian käsittely). Koska hakemuksen käsittelyyn on käytetty 18 tuntia (55 euroa/tunti), käsittelymaksuksi muodostuu siten 990 euroa.

Asian käsittely

Stephan Horn ilmoitti olevansa esteellinen(intressijäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Rolf Nyström ehdotti, että lupa myönnetään aiemman ympäristöluvan mukaisesti (samat velvoitteet ja lupamääräykset). Krister Sjöholm, Yrjö Sahlstedt ja Nina Eriksson-Holmström kannattivat ehdotusta.

Björn Peltonen ehdotti, että asia palautetaan lisäselvityksiä varten. Keskustelua jatkettiin tästä

Johanna Sandin, Nina Eriksson-Holmström, Yrjö Sahlstedt ja Timo Jansson kannattivat palautusta.

Päätös

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian lisäselvityksiä varten.

Lisätiedot

YMP 11.02.2021 § 34

Ympäristönsuojelupäällikkö Ville Wahteristo, 040 169 3523

Kokouksessaan 1.10.2020 § 142 Hangon kaupungin ympäristölautakunta myönsi Osuuskauppa Varuboden – OSLA Handelslag:lle ympäristöluvan polttonesteiden jakeluasematoiminnalle ABC-asemalla osoitteessa Santalantie 12, Hanko (Liite 1). Tähän lupapäätökseen Uudenmaan ELY-keskus on valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen hakenut muutosta (Liite 2).

Osuuskauppa Varuboden – OSLA Handelslag jätti 23.11.2020 ympäristölautakunnalle ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen hakemuksen luvanvaraisen toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta (Liite 3). Hakemus koskee edellä mainittua jakeluasematoimintaa.

Hakemuksen johdosta on kuultu valvontaviranomaisia ja lupapäätökseen muutosta hakenutta. Kuulemisten johdosta annettiin kolme lausuntoa (Liite 4). Uudenmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan että ympäristölupapäätöksessä toiminnalle ei ole annettu määräyksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä että lupahakemuksen puutteellisuuden takia luvan myöntämisedellytykset eivät ole täyttyneet eikä lupaa olisi tullut myöntää. Eteläkärjen ympäristöterveyslautakunta toteaa lausunnossaan että haettua aloittamisluvaa ei tule myöntää, lausunnossa todetaan myös että valmiusnäkökulmasta ja koska kyse on tilapäisestä luvasta, luvan myöntämistä on huolellisesti harkittava. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos toteaa lausunnossaan, ettei puolla aloittamisluvhakemusta sekä että pelastuslaitoksen polttoainehuolto tai

huoltovarmuus ei vaarannu.

Osuuskauppa Varuboden – OSLA Handelslag antoi lausunnoista vastineensa 14.1.2021 (Liite 5). Yhteenvedon omaisesti voi todeta että vastineen viesti on selkeästi se, että haetun toiminnan aloittamisoikeuden myöntämisen edellytykset katsotaan täyttyvän.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) § 199 mukaan lupaviranomainen voi erikseen tehdystä hakemuksesta myöntää oikeuden aloittaa luvanvarainen toiminta muutoksenhausta huolimatta. Oikeus aloittaa toiminta voidaan myöntää seuraavin edellytyksin:

- aloittamisoikeuden myöntämiseen on oltava perusteltu syy,
- aloitusoikeuden myöntäminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi,
- hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle.

Kun hakemus oli ympäristölautakunnan käsiteltävänä 28.1.2021, lautakunta päätti palauttaa asian lisäselvityksiä varten.

/

Liitteenä

- Ympäristölupapäätös 1.10.2020 § 142
- Uudenmaan ELY-keskuksen valitus
- Hakemus luvanvaraisen toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta
- Lausunnot
- Hakijan vastine
- Pykälä ympäristönsuojelulaista

Ehdotus (Wahteristo)

Ympäristölautakunta hylkää Osuuskauppa Varuboden – OSLA Handelslag:n hakemuksen aloittaa luvanvarainen toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Päätöksen perustelut

1. Jotta oikeus aloittaa luvanvarainen toiminta muutoksenhausta huolimatta voidaan myöntää, hakijan on esitettävä tähän perusteltu syy. Koska luvanvaraisen toiminnan aloittamisoikeuden myöntäminen muutoksenhausta huolimatta on tavallaan poikkeusmenettelyä, tulee tämän syyn olla painava. Tällaista painavaa syytä hakija ei kuitenkaan ole esittänyt.
2. Ratkaistessaan Osuuskauppa Varuboden – OSLA Handelslag:n ympäristölupahakemuksen 1.10.2020 § 142 ympäristölautakunnalla oli esittelijän päätösehdotus lähtökohtanaan. Esittelijä oli päätösehdotustaan laatiessaan ottanut huomioon muun muassa ympäristönsuojelulain säännökset ja lain perustelut sekä vakiintuneen oikeuskäytännön. Tämän pohjalta hän tuli siihen johtopäätökseen ettei edellytyksiä haetun ympäristöluvan myöntämiselle ollut ja että täten ympäristölupahakemus tulisi hylätä. Ratkaistessaan lupahakemuksen ympäristölautakunta teki esittelijän päätösehdotuksesta poikkeavan päätöksen ja myönsi haetun ympäristöluvan. Tähän ympäristölautakunnan päätökseen Uudenmaan ELY-keskus on hakenut Vaasan hallinto-oikeudelta muutosta. Aikanaan

- hallinto-oikeus ratkaisee osaltaan onko ympäristölautakunnan päätös lainmukainen. Muutoksenhakumahdollisuus on esimerkiksi lakia valvoville viranomaisille hyvin tärkeä työkalu jolla reagoida, kun epäillään että päätös ei ole lainmukainen. Siksi toiminnan aloittamisoikeuden myöntäminen tekisi tässä tapauksessa muutoksenhaun hyödyttömäksi.
3. Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) § 15:ssä säädetään lupapäätöksen ratkaisuosan sisällöstä. Lupapäätöksen ratkaisuosan tulee muun muassa sisältää:
    - luvan myöntämisen edellytysten varmistamiseksi annettavat ja valvonnan kannalta tarpeelliset lupamääräykset,
    - määräykset sellaisista ympäristön pilaantumisen vaaraa ehkäisevistä toimenpiteistä, jotka liittyvät toiminnan käynnistämiseen, huoltoihin, vahinkoihin, väliaikaiseen toiminnan pysäyttämiseen ja lopulliseen toiminnan lakkauttamiseen, ja
    - määräykset toiminnan ja sen vaikutusten seurannasta ja tarkkailusta. Koska ympäristölautakunnan 1.10.2020 § 142 lupapäätöksestä puuttuu muun muassa lain edellyttämiä määräyksiä, asianmukaista polttoaineiden jakelutoimintaa ei selvästi puutteellisella ympäristöluvalla voi harjoittaa.
  4. Toiminta, jolle ympäristölautakunnan 1.10.2020 § 142 myönsi ympäristöluvan, voi esimerkiksi onnettomuustilanteessa aiheuttaa ympäristölle, tässä tapauksessa eteenkin pohjavedelle, laajamittaista ja mahdollisesti käytännössä jopa peruuttamatonta vahinkoa. Vakuutta, jolla ympäristö saatettaisiin ennalleen tällaisen vahingon jäljiltä, ei tästä syystä ole mahdollista määrittää.

Hakemuksen käsittelystä peritään Hangon ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 § mukainen käsittelymaksu (Muiden ympäristönsuojelulain mukaisten asioiden käsittely - Muun asian käsittely). Koska hakemuksen käsittelyyn on käytetty 18 tuntia (55 euroa/tunti), käsittelymaksuksi muodostuu siten 990 euroa.

Asian käsittely

Lautakunnan jäsen Stephan Horn ilmoitti olevansa esteellinen (yhteisöjäävi, Osuuskauppa Varuboden – OSLA Handelslag:n edustajisto) ja poistui kokouksesta. Varajäsen Yrjö Sahlstedt osallistui asian käsittelyyn.

Rolf Nyström ehdotti, että lautakunta hyväksyy aloittamisluvan. Varuboden Oslan jakelupiste otettiin käyttöön 2009. Kesällä 2020 umpeutunut ympäristölupa aseman toiminnalle oli vuodelta 2015 ja perustui vuoden 2013 lainsäätöön. Koska lainsäädännössä eikä olosuhteissakaan ole tapahtunut sanottavia muutoksia ja kun lisäksi kaupungin erityisenä tehtävänä on järjestää asukkaiden elinolot ja huoltovarmuus: veden, energian ja polttoaineen jakelut ja saatavuus asianmukaisesti ja huolehtia asukkaiden turvallisuudesta ympäristöasiat mukaan lukien, tulee lautakunnan hyväksyä Varuboden Oslan hakemus polttoaineen jakelutoiminnan jatkamisesta lautakunnan aiemman päätöksen 1.10.2020 §:n 142 mukaisesti. Ehdotusta ei kannatettu.

Björn Peltonen ehdotti, että ympäristölautakunta myöntää, riittävän asianmukaisen polttoaineen jakelun varmistamiseksi, toiminnan aloittamisluvan, koska toiminta on jo toiminnassa olleen vanhan jakeluaseman toimintaa, eikä siten ole rinnastettavissa uuden toiminnan aloittamiseen, jossa ei pystyttäisi ennallistamaan aluetta alkuperäiseen kuntoon. Suojausrakenteet ja tekninen

laitteisto on jo valmiiksi rakennettu vanhan ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti. Toiminnan aloittamisluvassa on noudatettava vanhan jakeluaseman ympäristöluvan lupamääräyksiä, velvoiteta ja tarkkailuja, jotta ehkäistään esim. pohjaveden mahdollinen pilaantuminen onnettomuustilanteissa. Myös toiminnan loppuessa tulee noudattaa vanhan ympäristöluvan velvoitteita ja ehtoja, jolla ennallistetaan alue. Toiminta-alue tulee ennallistaa mahdollisimman nopeasti toiminnan päätyttyä. Toiminnan aloittamislupa ei voi olla voimassa kauemmin kuin ympäristölupa päätöksessä 1.10.2020 §:n 142 on päätetty. Ehdotusta kannatettiin yleisesti.

Asiassa suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus sai yhden (1) äänen (PL) ja Björn Peltosen ehdotus kahdeksan (8) ääntä (BP, KMS, YS, TJ, RN, JS, KS, NEH).

Päätös

Ympäristölautakunta myöntää, riittävän asianmukaisen polttoaineen jakelun varmistamiseksi toiminnan aloittamisluvan, koska toiminta on jo toiminnassa olleen vanhan jakeluaseman toimintaa eikä siten ole rinnastettavissa uuden toiminnan aloittamiseen, jossa ei pystytäisi ennallistamaan aluetta alkuperäiseen kuntoon. Suojaurakenteet ja tekninen laitteisto on jo valmiiksi rakennettu vanhan ympäristö luvan vaatimusten mukaisesti. Toiminnan aloittamisluvassa on noudatettava vanhan jakeluaseman ympäristöluvan lupamääräyksiä, velvoiteta ja tarkkailuja, jotta ehkäistään esim. pohjaveden mahdollinen pilaantuminen onnettomuustilanteissa. Myös toiminnan loppuessa tulee noudattaa vanhan ympäristöluvan velvoitteita ja ehtoja, jolla ennallistetaan alue. Toiminta-alue tulee ennallistaa mahdollisimman nopeasti toiminnan päätyttyä. Toiminnan aloittamislupa ei voi olla voimassa kauemmin kuin ympäristölupa päätöksessä 1.10.2020 §:n 142 on päätetty.

Hakemuksen käsittelystä peritään Hangon ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 § mukainen käsittelymaksu (Muiden ympäristönsuojelulain mukaisten asioiden käsittely - Muun asian käsittely). Koska hakemuksen käsittelyyn on käytetty 18 tuntia (55 euroa/tunti), käsittelymaksuksi muodostuu siten 990 euroa.

Esittelijä Ville Wahteristo ilmoitti eriävän mielipiteen päätökseen. Lautakunnan jäsen Pia Louhelainen ilmoitti eriävän mielipiteen päätökseen, liitteenä.

Lisätiedot

Ympäristönsuojelupäällikkö Ville Wahteristo, 040 169 3523